

Tieto- ja turvallisuusosasto, Datatalous- ja mediayksikkö
Kreetta Simola

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto hallintovaliokunnalle

Hallintovaliokunta on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuutta viranomaistoiminnassa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 124/2025 vp). Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausunnossaan kunnioittavasti seuraavaa.

Yleistä

Liikenne- ja viestintäministeriö kannattaa hallituksen esitystä ja ehdotettuja lakimuutoksia. Hallituksen esityksen tarkoituksena on lisätä viranomaisten sähköisen tiedoksiannon käyttöä ja näin lisätä julkisen hallinnon digitalisaatiota ja tehostaa julkista hallintoa.

Hallituksen esityksellä tavoitelluista julkisen talouden säästöistä

Hallituksen esityksellä on todettu olevan julkiseen talouteen liittyviä myönteisiä taloudellisia vaikutuksia. Lainsäädännön arviointineuvoston lausunnon johdosta esityksen jatkovalmistelussa valtionvarainministeriössä on tarkennettu sitä, miten esityksellä tavoiteltu 40 miljoonan euron säästö vuodessa on arvoitu ja mistä tarkalleen säästö koostuisi. Tältä osin jaksoa 4.2.1 on täydennetty kuvauksella siitä, että arvioidut säästöt on laskettu viranomaisten vuotuisten postituskustannusten perusteella, kun paperipostitus korvautuisi sähköisinä tiedoksiantoina. Lisäksi todetaan, että säästötavoitteen täysimääräinen toteutuminen edellyttää, että henkilöt, joille avataan Suomi.fi-viestit tili, pysyisivät palvelun käyttäjinä eivätkä he sulki tiliä.

Hallituksen esityksen seurauksena tavoiteltu 40 miljoonan paperikirjeen poistuminen postimarkkinoilta vaikuttaa myös postiyrityksiin, jotka ovat tähän mennessä kantaneet näitä kirjeitä perille. Lisäksi esityksessä todetaan, että lakiesityksellä arvioidaan olevan myös paperikirjepostituksen hinnankorotuksiin liittyviä vaikutuksia miljoonien viranomaiskirjeiden korvautuessa sähköisesti toimitettavilla tiedoksiannoilla. Edelleen esityksen mukaan paperikirjepostituksen hinnankorotukset voivat osaltaan madaltaa esityksen julkisen talouden säästöpotentiaalia riippuen reaalisesta hintakehityksestä ja siitä, kuinka paljon paperitse toimitettavia kirjeitä uudistuksen jälkeen viranomaiset jatkossa toimittavat eli osin myös siitä, kuinka suuri osuus sähköisesti asioivista kansalaisista jatkossa valitsee poiketa ensisijaisuudesta pyynnöstään (sivu 54).

Esityksessä todetaan, että säästötavoitteiden arvioinnissa on otettava huomioon myös Posti Jakelu Oy:n toteuttama postitoiminnan yleispalvelu ja erityisesti postilaissa säädettyjen yleispalvelun nettokustannusten laskentaan ja näiden nettokustannusten mahdollinen korvaaminen valtion varoista (postilain 32–35 §).

On jossain määrin vaikea ennakoida esityksellä saavutettavia säästöjä valtiontaloudelle. Paperikirjeiden vähenemisellä postimarkkinoilla entistä kiihtyvämmällä vauhdilla voi olla julkiseen talouteen ja nimenomaan liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle kuluja lisäävä vaikutus, jos postilaissa säädetyllä tavalla joudutaan valtion varoista tukemaan pysyvästi postilailla turvatun yleispalvelun toteuttamista.